

Päätöksen vaikutusten ennakkoarviointi (EVA)

Pori Energian vähemmistöosuuden
mahdollinen myynti

Vaikutusten ennakkoarviointi

- Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tarkoitetaan päätöksen (ja eri päätösvaihtoehtojen) vaikutusten arviointia etukäteen.
- Vaikutusten ennakkoarviointi tulee tehdä mm., kun
  - päätös on strategisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittävä.
  - päätöksellä on laajakantoisia, välittömiä ja / tai pitkän aikavälin suoria vaikutuksia tai merkittäviä epäsuoria vaikutuksia elinvoimaan / yritystoimintaan (esim. palvelurakenteeseen, alueen vetovoimaisuuteen, yrityksiin ja / tai yritysilmapiiriin).
- Tätä EVA:a on valmisteltu yhteistyössä Porin kaupungin viranhaltijoiden ja Pori Energia Oy:n johdon kesken. EVA perustuu valmistelun kuluessa tehtyyn arvioon ja käytössä oleviin yleisiin oletuksiin mm. talous- ja väestökehityksestä.

Päätösvaihtoehdot, joiden vaikutuksia arvioidaan

- **Vaihtoehto nolla (VE 0) eli nykytila**
  - Porin kaupungin omistus 100 %, omistajatuloutus (eli osinkotulo) ei perustu PE liiketoiminnalliseen tulokseen. Tuloutuksen taso pidetään vakiona ja lähes samalla tasolla kuin tällä hetkellä.
- **Vaihtoehto yksi (VE 1)**
  - Porin kaupungin omistus vähintään 51 % (mutta alle 100 %), eli vähemmistöosuuden myynti. Omistajatuloutus (osinko) perustuu PE liiketoiminnalliseen tulokseen ja sen lisäksi kaupunki tulouttaa myyntituloilla tehtävien sijoitusten tuottoja.
- **Vaihtoehto kaksi (VE 2)**
  - Porin kaupungin omistus 100 %, omistajatuloutus (eli osinkotuloa tuloutetaan kaupungille) PE liiketoiminnalliseen tulokseen perustuen.

Eri vaikutusten arviointi (lyhyellä ja pitkällä aikajänteellä)

- **Strategiavaikutukset**

- Kaupungin strategian (*Pori 2030*) näkökulma
  - Tytäryhtiön taloudellinen ja toiminnallinen menestyminen; kaupungin talouden tasapaino; yritysvaikutukset ja ympäristövaikutukset
- Yhtiön strategian (*Parempaa elämää kestäväällä energialla*) näkökulma
  - Yhtiön kasvustrategia

- **Taloudelliset vaikutukset**

- Vaikutukset kaupungin talouteen, tuloihin ja menoihin
- Vaikutukset kuntalaisten talouteen
  - Yhtiön palveluiden hinnoittelu; kuntalaisten verotus
- Yritysvaikutukset eli vaikutukset alueen yrityksiin, yritystoimintaan ja yrittäjyyteen
  - Alueen yritystoimintaa tukevat investoinnit: yhtiön mahdollisuudet tarjota edullisia, vakaita ja ympäristöystävällisiä energiaratkaisuja; kaupungin mahdollisuudet kehittää alueen yritysten toimintaympäristöä
- Vaikutukset työllisyyteen ja sen kehitykseen

Eri vaikutusten arviointi (lyhyellä ja pitkällä aikajänteellä)

- **Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset**

- Vaikutukset yhtiön omistajastrategiaan ja omistajien väliseen yhteistyöhön
  - Enemmistöomistajan vaikutusmahdollisuudet; omistajapoliittiset linjaukset; osakassopimuksen kirjaukset
- Vaikutukset yhtiön hallitukseen ja sen kokoonpanoon
  - Yhtiön hallituksen jäseniltä edellytettävä osaaminen ja asiantuntemus; hallitusammattilaiset; tavoitteena yhtiön etu
- Vaikutukset yhtiön johtoon ja henkilöstöön
  - Yhtiön johdolle asetettavat vaatimukset (tulostavoitteet ja raportointi); yhtiön kasvun mahdollisuudet

- **Ympäristövaikutukset**

- Yhtiön mahdollisuudet investoida pitkäaikaisiin, energiatehokkaisiin ja ympäristöystävällisiin ratkaisuihin.

Strategiavaikutukset

Strategiavaikutukset

Kaupungin strategia: Miten vaihtoehto (VE) toteuttaa kaupunkistrategiaa

Pori 2030, Tasapainoinen talous "Strategian menestyksellinen toteuttaminen perustuu kaupungin talouden antamiin mahdollisuuksiin ja liikkumavaraan. Terve talous luo pohjan pitkäjänteiselle strategiatyölle. Sen keskeisimmät tunnusmerkit ovat kasvuun perustuen kaupungin ja kaupunkikonsernin tuloksetekokyky ja kaupungin maltillinen velkaantuminen. Tytäryhteisöjen taloudellisen sekä toiminnallisen menestymisen varmistaminen on olennainen osa strategiaa. **Kaupungin tulokehityksen osalta tytäryhteisöjen tuloutuksilla on jatkossa isompi merkitys.**"

Yhtiöllä on keskeinen rooli myös kaupunkistrategian **Kasvava Pori** -kokonaisuuden teoissa (**ks. jäljempänä Yritysvaikutukset**):

- Edistämme aktiivisesti yritysten ja investointien sijoittumista Porin seudulle.
- Mahdollistamme yritysten kasvun: tonttituotanto, vesi, energia, tietoverkot ja liikenneyhteydet, osaava työvoima.

sekä **Vastuullisuus** -kokonaisuuden toteuttamisessa (**ks. jäljempänä Ympäristövaikutukset**):

- Pori on hiilineutraali vuonna 2030. Hiilineutraalit kunnat (HINKU) -ohjelman tavoitteet ja tiekartta ohjaavat kaupunkimme kohti hiilineutraaliutta.

Strategiavaikutukset

Yhtiön strategia: Miten vaihtoehto VE toteuttaa yhtiön strategiaa

Vaihtoehto VE 0

Yhtiön uusi strategia "Parempaa elämää kestäväällä energialla" on selkeä kasvustrategia ja tähtää vähintään nykyisen kaltaisen "tuloutusratkaisun" mukaiseen euromäärään. Nykymallissa strategiaan ja sen toteutukseen (esim. hinnankorotuksiin ja niiden tasoon) voivat yhtiön edun ohella vaikuttaa myös muut näkökulmat.

Vaihtoehto VE 1

Kaupungin ja uuden omistajan kesken solmittava osakassopimus määrittelee sen, miten Pori Energia maksaa tuloksestaan omistajille. Todennäköisesti hinnoittelumuutoksia, tehostamispäätöksiä ym. tehdään liiketoimintalähtöisemmin kuin nykyään.

Vaihtoehto VE 2

Omistaja, Porin kaupunki, määrittelee yhtiöltä vaadittavan tuloutustason. Mikäli osinkotuloa vaaditaan enemmän kuin nykymalli on tuloa tuottanut, tulee yhtiön strategiassa enenevässä määrin huomioida toiminnan tehostamismahdollisuudet ja palveluista perittävien hintojen korotusmahdollisuudet.

Taloudelliset vaikutukset

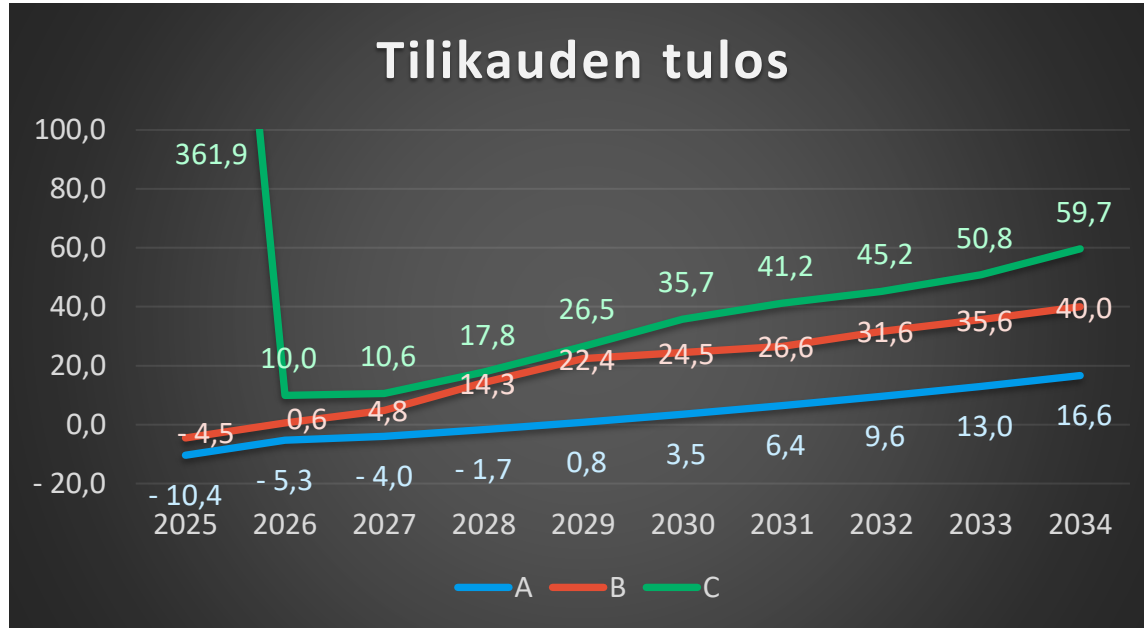
Olennaisimmat tunnusluvut 10 vuoden aikajänteellä

	kaupungin lainamäärä 2034	kaupungin kumulatiivinen ylijäämä 2034	Kaupungin tilikauden tulos vuonna 2034
Kaupunki yksin omistajana - nykyinen tuloutustaso	326,3	61,4	16,6
Kaupunki yksin omistajana - osinkotuloutus maksimoitu	164,7	228,8	40
Omistus kumppanin kanssa - osakassopimuksen mukainen tuloutus	67,5	692,3 (josta 349, eli myyntivoiton verran, siirrettynä oman pääoman rahastoon)	59,7

Laskelma perustuu kaupungin voimassa olevaan talousarvioon ja taloussuunnitelmaan: Toimintakatteen kasvuprosenttina 2 %, verotulojen kasvuprosenttina 3,1 % ja lainojen korkoprosenttina 2,8 %. Investointien rahavirta 39 M€ vuodesta 2027 eteenpäin.

Vaihtoehtojen vaikutus kaupungin tuloskehitykseen

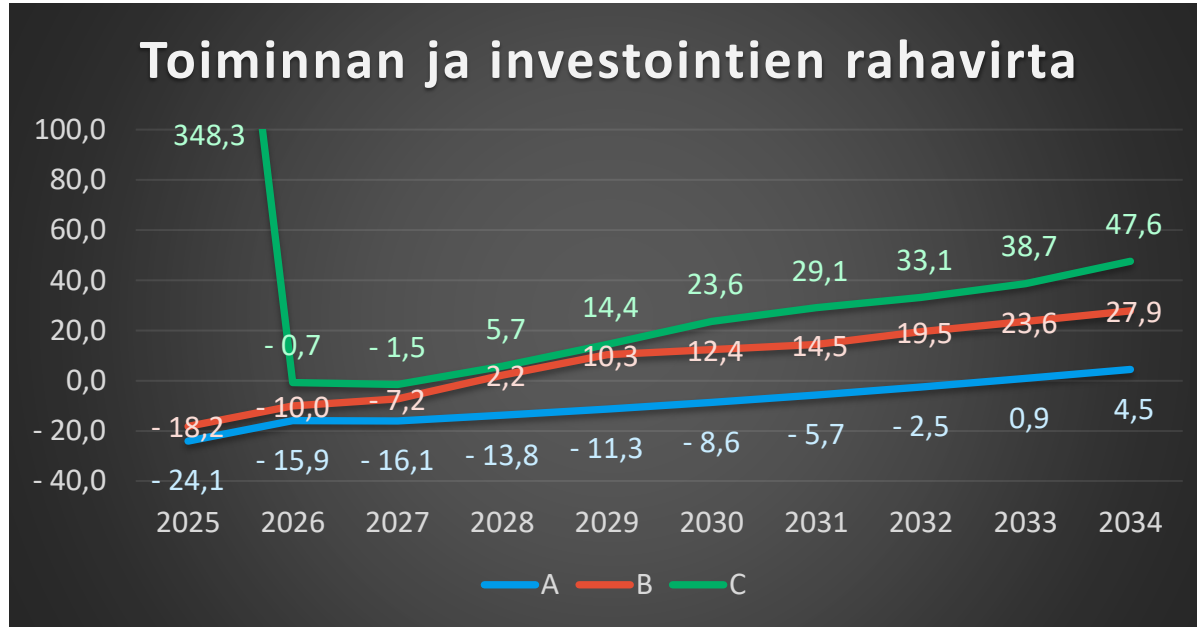
A:VE 0: Kaupunki omistaa edelleen 100 % ja omistapolitiikka pidetään ennallaan.

B: VE 2: Kaupunki omistaa edelleen 100 %, mutta omistajapolitiikkaa muutetaan ja osinkojen määrää maksimoidaan.

C: VE 1: Kaupunki omistaa 51 % ja osinkopolitiikka on osakassopimuksen mukaista.

Vaihtoehtojen vaikutus kaupungin toiminnan ja investointien rahavirtaan

- A:VE 0: Kaupunki omistaa edelleen 100 % ja omistajapolitiikka pidetään ennallaan.
- B: VE 2: Kaupunki omistaa edelleen 100 %, mutta omistajapolitiikkaa muutetaan ja osinkojen määrää maksimoidaan.
- C: VE 1: Kaupunki omistaa 51 % ja osakassopimuksen mukaista.

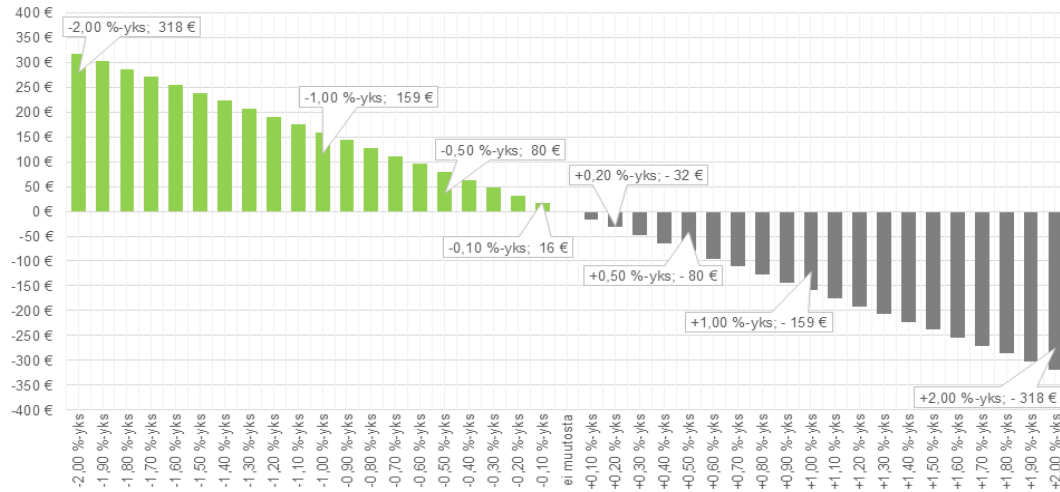
Taloudellisten vaikutusten arviointi suhteessa veronkorotuksiin

- Kun taloudellisia vaikutuksia vertaillaan, voidaan vaikutusten merkitystä verrata kunnallisveroprosentin muutoksiin.
  - 0,1 prosenttiyksikön korotus tuottaa noin 1,9 M€ vuodessa.
  - Taloudellisissa mallinuksissa esim. vuoden vuonna 2030 vaihtoehdot B ja C eroavat kaupungin tuloksen osalta 11,2 M€, mikä vastaa suuruudeltaan 0,6 prosenttiyksikön korotusta kunnallisveroprosenttiin.

Kunnan tuloveroprosentin muutos – vaikutus nettotuloon?

Veroprosentin muutoksen vaikutus eläkkeensaajan nettotuloon (€/v.) 2025 – eläke 1900 €/kk

* Veroperusteet HE 108/2024 vp; ei muita ansiotuloja; vain viran puolesta myönnettävät vähennykset

* Bruttoeläke 1 900 euroa/kk vuonna 2025

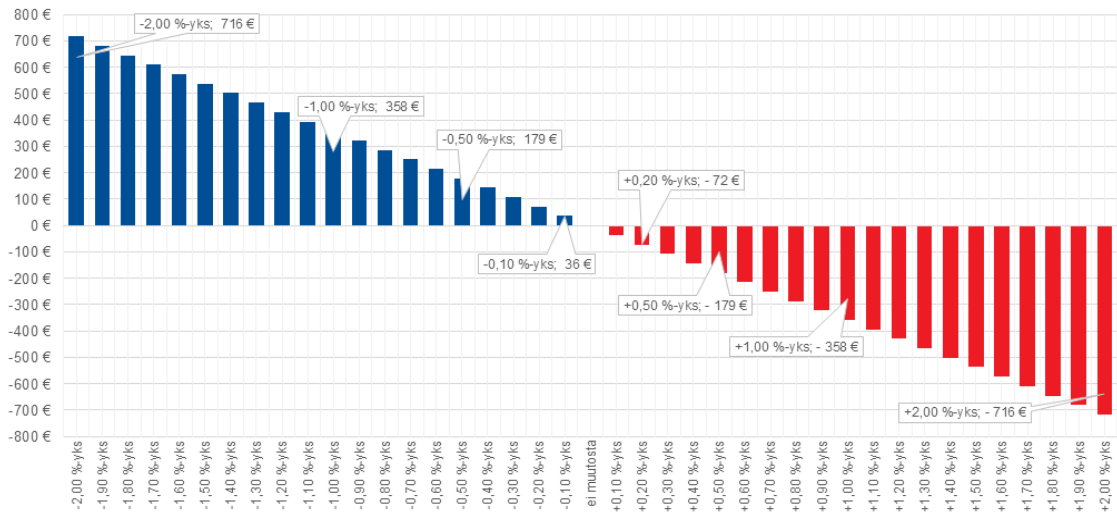
25.9.2024

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.

Kunnan tuloveroprosentin muutos – vaikutus nettotuloon?

Veroprosentin muutoksen vaikutus palkansaajan nettotuloon (€/v.) 2025 – palkka 40 000 €/v.

* Veroperusteet HE 108/2024 vp, 18–52-vuotias tai 63–64-vuotias palkansaaja

* ennakkolliset sosiaalivakuutusmaksut: sairausvakuutuksen päivärahamaksu 0,83 %; palkansaajan TyEL-maksu 7,15 %; palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu 0,59 %

* ei muita ansiotuloja; vain viran puolesta myönnettävät vähennykset

25.9.2024

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.

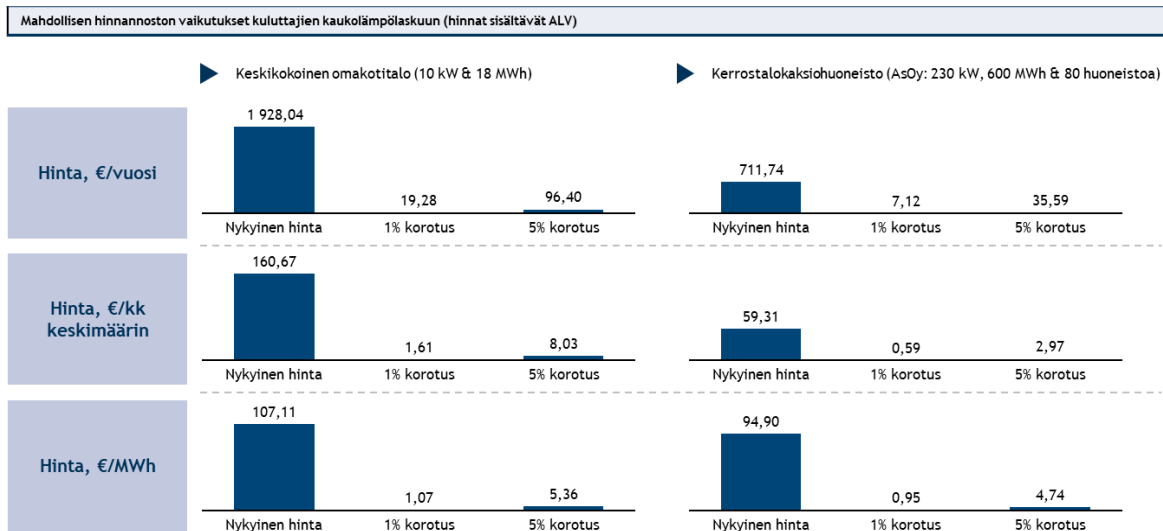

Kuntalaisvaikutukset

Sähkön siirto- ja kaukolämmön hinnoittelupäätöksen tekee kaikissa vaihtoehdoissa Pori Energian hallitus.

Sähköverkot: Hinnoittelun määrittää Energiaviraston valvontamallin sallima maksimitaso. Pori Energia Sähköverkot Oy on ottanut tähän asti valvontamallin salliman suurimman sallitun tuoton.

Kaukolämpö: Hinnoittelupäätökset tehdään kaikissa vaihtoehdoissa liiketaloudellisin perustein. Siihen vaikuttaa kaukolämmön osalta kustannusrakenne ja kilpailuasema muiden lämmitysvaihtoehtojen kanssa.

Nykyisenä hintana käytetty Pori Energian 1.1.2025 voimaan tulleita runkoverkon hinnastoa ja pientalojen hinnastoa

Yritysvaikutukset

Vaikutukset alueen yrityksiin, yritystoimintaan ja yrittäjyyteen

Vaihtoehto VE 0

Edulliset ja vakaat energiakustannukset voivat toimia alueellisena kilpailuetuna, houkutellen erityisesti energiaa paljon käyttäviä yrityksiä.

Metallurginen teollisuus on investoinut Harjavaltaan ja Poriin. Meri-Porin menetettyjä teollisuuden työpaikkoja ei ole onnistuttu korvaamaan, vaikka investointisuunnitelmia onkin julkaistu. Mikäli Porin kaupunki ei kykene toteuttamaan tarvittavia investointeja yritysten toimintaympäristöön, sillä voi olla laajoja negatiivisia vaikutuksia erityyppisiin yrityksiin.

Vaihtoehto VE 1

Alueen yritystoimintaan liittyvät ja erityisesti Meri-Porin uudelleen teollistamiseen liittyvät omistajariskit jakaantuvat. Kaupungin vahvistuva talous mahdollistaa alueen yritysten toimintaympäristöä kehittäviä investointeja. Kasvustrategiaan sitoutuneen kumppanin myötä alueelle voi kohdentua investointeja, jotka työllistävät myös paikallisissa yrityksissä. Kasvu mahdollistaa innovaatioiden ja teknologian kehityksen vauhdittamisen. Uudet verkostot voivat mahdollistaa yritysten toiminnan laajentamisen.

Vaihtoehto VE 2

Osinkojen tulouttaminen voisi olla keino vahvistaa alueen taloutta, tukea paikallisten yritysten kasvua ja luoda parempia edellytyksiä yrittäjyydelle, jos varat käytetään strategisesti ja pitkäjänteisesti. Tasapainon löytäminen Pori Energian investointitarpeiden ja kaupungin budjettitarpeiden välillä on tärkeää pitkän aikavälin positiivisten vaikutusten turvaamiseksi. Tuloutetut osingot voivat parantaa kaupungin taloutta ja mahdollisuuksia investoida mm. infrastruktuuriin, koulutukseen ja yritysten tarvitsemiin palveluihin. Tämä voi parantaa alueen yritysten toimintaympäristöä, edistää yrittäjyyttä ja houkutella uusia yrityksiä alueelle.

Yritysvaikutukset

Vaikutukset työllisyyden kehitykseen

Vaihtoehto VE 0

Yhtiö: Nykymallissa korostetaan hallitustasolta työllistämisen merkitystä. Tämä voi olla välillä ristiriidassa johdon näkemysten kanssa. Nykystrategia pyrkii auttamaan kaupunkia houkuttelemaan uutta teollisuutta Poriin. Onnistuessaan tällä tulee olemaan positiivisia vaikutuksia työllisyyteen.

Muut alueen yritykset: Kaupungin omistajuuden jatkuminen ja alhainen tuloutuspaine voivat tukea pitkän aikavälin työllisyyttä ja parantaa alueen houkuttelevuutta investoinneille erityisesti täällä jo toimiville yrityksille. Tämä voi auttaa Porin aluetta säilyttämään työpaikkoja samalla kun laajemmin energia-alan kehitys vie kohti kestäväää kasvua ja työllisyyttä.

Vaihtoehto VE 1

Yhtiö: Uudelle omistajakumppanille on todennäköisesti mieluista se, että Pori Energia pyrkii vauhdittamaan teollisia investointeja Poriin. Tämä vauhdittaa myös yhtiön kasvua. Tulevalla omistajalla voi olla itselläänkin suunnitelmia investoida Poriin.

Muut alueen yritykset: Kasvua ja investointeja painottavan strategian onnistunut toteutus voi lisätä työpaikkoja esimerkiksi uusiutuvaan energiaan perustuvaan teollisuuteen. Investoinnit tuovat rakennus- ja asennusprojekteja, joihin tarvitaan työntekijöitä ja urakoitsijoita, sekä pitkäaikaisia työpaikkoja mm. operoinnissa ja ylläpidossa.

Vaihtoehto VE 2

Yhtiö: Kts. ensimmäinen sarake (VE 0). Tavallaan nykymalli vs. osingonmaksu ei tuo erilaista vaikuttavuutta.

Muut alueen yritykset: Pori Energian osinkojen tuloutus voi tukea työllisyyttä erityisesti julkisissa palveluissa, julkisissa investoinneissa ja kehityshankkeissa. Jos tuloutukset pidetään kohtuullisina, kaupungilla on mahdollisuus käyttää osinkotuotot alueen työllisyyden parantamiseen ilman, että Pori Energian toiminta ja pitkäaikainen työllistävä vaikutus vaarantuvat.

Organisaatio- ja
henkilöstövaikutukset

Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Vaikutukset **omistajastrategiaan** ja omistajien väliseen yhteistyöhön

- Kaikissa vaihtoehdoissa Pori Energia Oy:öön sovelletaan Porin kaupungin omistajaohjauksen asiakirjoja: Porin kaupungin omistajapoliittisia linjauksia ja konserniohjetta.
- Jos kaupunki myy vähemmistöosuuden Pori Energiasta kumppaniomistajalle, osakassopimus tulee sisältämään ehtoja mm. hallituksen kokoonpanosta sekä tuloutuksen ja osakaslainoituksen periaatteista. Tällöin tulee huolehtia siitä, että Porin omistajapoliittisissa linjauksissa määritettävä omistajastrategia Pori Energialle ei ole ristiriidassa näiden ehtojen kanssa.

Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Vaikutukset **yhtiön hallitukseen** ja sen kokoonpanoon

Vaihtoehto VE 0

Yhtiön hallitus koostuu Porin kaupungin nimeämistä jäsenistä. Nykymallin riskinä on hidas päätöksenteko ja yhtiön edusta mahdollisesti poikkeavien näkökulmien ja intressien vaikutus päätöksentekoon (esim. hinnoitteluratkaisuissa ja henkilöstökysymyksissä).

Kuntayhtiön hallitus ei ole kunnallinen luottamuselin, eikä hallituspaikka ole kunnallinen luottamustoimi.

Vaihtoehto VE 1

Osa yhtiön hallituspaikoista kuuluu uudelle omistajalle. Sen nimeämät hallitusammattilaiset noudattavat omistajastrategiaa ja toimivat yhtiön edun mukaisesti. He pyrkivät maksimoimaan tuoton sekä tehokkuuden ja tekevät hallitustyötä tämän pohjalta.

Haaste tulee olemaan se, onko kaupungin nimeämällä hallitusjäsenillä riittävä kyky hallitustyöskentelyyn ja hallitusammattilaisen haastamiseen. Hallituksen jäseniltä vaadittava osaaminen korostuu, ja ainakin kaupungin nimeämän hallituksen puheenjohtajan tulisi olla hallitusammattilainen.

Vaihtoehto VE 2

Hallituksen nimittämisprosessia tulee kehittää. Pori Energia toimii kilpailuilla markkinoilla ja sillä on kriittinen merkitys kaupungin taloudelle. Tästä syystä hallitus tulisi koota yhteisesti todettujen osaamistarpeiden (esim. energia-ala ja sen sääntely, talous ja rahoitus, strateginen osaaminen ym.) kautta. Muiden suurten kaupunkien tapaan Porin tulisi linjata strategisten yhtiöiden hallitusjäseniltä vaadittava osaaminen. Maailman ja erityisesti energiamarkkinan muuttuessa nopeasti, myös vaatimustaso hallituksen jäsenelle kasvaa.

Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Vaikutukset **yhtiön johtoon ja henkilöstöön**

Vaihtoehto VE 0

Nykymallissa yhtiön toimivan johdon osaaminen ja asiantuntemus sekä johdon valta yhtiössä korostuvat. Hallitukseen ei ole erikseen nimetty sellaisia asiantuntijajäseniä, joilla olisi osaamista, kykyä ja taitoa haastaa yhtiön johtoa. On myös asioita, joissa hallitus voi yhtiön edun ohella harkita myös muita näkökulmia. Yhtiön johtoa ei toimitusjohtajan näkemyksen mukaan ole riittävästi sitoutettu yhtiön kasvuun ja kehitykseen.

Vaihtoehto VE 1

Yhtiön johdolle tulee selvästi suuremmat paineet raportoinnin, tuloksenteon ym. suhteen. Uusi omistajakumppani tulee vaatimaan enemmän, mutta voi olla myös valmis maksamaan yhtiön johdolle ja henkilöstölle enemmän, yhtiön kasvun tukemiseksi. Uusi omistajakumppani pyrkii sitouttamaan yhtiön johdon yhtiön strategiaan.

Yhtiön kasvu luo uusia työpaikkoja. Henkilöstöä koskevissa kysymyksissä korostuu todennäköisesti tehokkuus nykyistä enemmän.

Vaihtoehto VE 2

Ks. ensimmäinen sarake (VE 0) koskien yhtiön hallitusta ja yhtiön johdon sitouttamista.

Ympäristövaikutukset

Ympäristövaikutukset

Nykyinen strategia tähtää hiilinegatiivisuuteen vuoteen 2035 mennessä. Pori Energia on tunnistanut toimenpiteet tähän pääsemiseksi. Nämä toimet huomioivat ympäristövaikutukset.

Vaihtoehto VE 0

Kun tuloutusta ei ole, Pori Energialla on mahdollisuudet investoida pitkäaikaisiin ympäristöystävällisiin ratkaisuihin. Yhtiön on kyettävä tekemään strategiset ratkaisut nykyisin resurssein.

Vaihtoehto VE 1

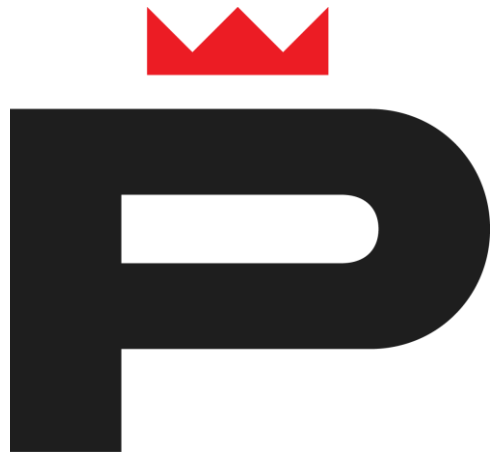
Toinen omistaja voi olla herkempi tähän liittyvien investointien takaisinmaksu-aikaan, tuottoon ym., jolloin tuloksetekokyky korostuu. Uusi kumppani voi myös olla valmis investoimaan enemmän uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuusratkaisuihin. Tämä voisi tukea alueella jo toimivia tai alueelle sijoittumista harkitsevia yrityksiä, jotka tarvitsevat vihreitä energiaratkaisuja omien ympäristö- ja vastuullisuustavoitteidensa saavuttamiseksi.

Vaihtoehto VE 2

Kts. ensimmäinen sarake (VE 0).
Vaikuttavuus samalla tasolla.
Jos kaupunki ottaa suuria osinkoja Pori Energian voitoista, voi se rajoittaa yhtiön mahdollisuuksia investoida omaan kehitykseensä. Tämä voisi vaarantaa investoinnit mm. energiatehokkuusratkaisuihin ja uusiutuvaan energiaan.

Huoltovarmuus

Huoltovarmuus

Energiayhtiöiden vastuulla on varmistaa, että energiaa on saatavilla jatkuvasti ja riittävästi. Tämä tarkoittaa muun muassa sähköntuotannon ja -jakelun sekä lämmön- ja polttoainehuollon häiriötöntä toimintaa myös poikkeusoloissa. Tämä edellyttää varautumista häiriötilanteisiin, kuten luonnonkatastrofeihin, kyberhyökkäyksiin ja toimitusketjujen häiriöihin. Avainasemassa on yhteistyö viranomaisten ja Huoltovarmuuskeskuksen kanssa.

Vaihtoehto VE 0

Nykytilassa jo käytetään suurimmaksi osaksi kotimaisia polttoaineita. Tällöin oleellista on kuinka paljon metsäteollisuuden sivuvirtoja saadaan tulevaisuudessa lämmöntuotannon käyttöön ja haetaanko strategista ratkaisua esim. vertikaalisesta integraatiosta polttoaineiden hankintaan. Teollisuudelta tai datakeskuksista saatavien hukkalämpöjen lisääminen edellyttää uusi investointeja.

P

Vaihtoehto VE 1

Kasvustrategian onnistunut toteuttaminen ja uudet teolliset investoinnit tuovat uusia mahdollisuuksia eri teollisuustoimialojen yhteistyölle. Esim. vedyn tuotannosta tai datakeskuksista saatava hukkalämpö vähentää riippuvuutta biopohjaisista polttoaineista. Muutokset omistuspohjassa eivät vähennä yhtiön lakisääteisiä velvoitteita.

Vaihtoehto VE 2

Rahoituksen turvin yhtiö kykenee suoriutumaan mm. energiajärjestelmää tasapainottavien ratkaisujen investoinneista (mm. lämpöakut). Tuloutettavien osinkojen määrästä riippuu kaupungin kyky investoida omiin huoltovarmuustekijöihin mm. infrastruktuurin osalta. Yhtiö huolehtii lakisääteisistä velvoitteistaan.